

men det bestaar hovedsagelig i et umiddelbart stadigt Tilsyn med Undervisningen og Lærernes Embedsførelse; for at dette Tilsyn kan være virksomt, maa man antage, at flere Møder end eet hveranden Maaned maa være fornødne, men paa den anden Side tror jeg ikke, at det nytter at give den Slags Regler. Den vigtigste Dribjeder for Skolekommissionernes Virksomhed maa være en sand Interesse for den Sag, som er dem overdragen, og den lader sig ikke fremkalde ved Tvang, eller ved at man bestemmer, at de skulle holde Møde hveranden Maaned. Jeg kan altsaa ikke egentlig nære nogen synderlig Sympathi for denne Lov, som jeg tror, vi helst burde undvære, idet jeg ligesom den ærede sidste Taler synes, at det er et meget lidet Skridt hen paa den Lovgivningsbane, der kan være forestaaende med Hensyn til Skolerne; men forøvrigt skal jeg heller ikke bestemt modsætte mig, at man gjør Sagen til Gjenstand for nærmere Undersøgelse.

J. Andersen: Jeg skal udtale, at jeg maa være enig med den ærede 2den Landsthingsmand for 10de Kred (Bessen) i, at det vistnok vilde være en stor Forbedring, om disse Sager kunde ordnes ved en af Egneraadet fastsat Vedtægt. Jeg tror, at det er den Slags Ting, som ikke let lade sig ordne hverken ved administrativ Afgjørelse eller ved Lov; der kan være saa mange forskellige Omstændigheder tilstede, som lettest ordnes ad Vedtægtsveien. Tilgædes er jeg enig med ham i, at det vilde være heldigt, om Skolekommissionerne selv valgte deres Formand; thi det er ikke altsid sagt, at Præsten er den bedste Formand for Skolekommissionen; det tror jeg, jeg skal kunne bevise. — Foraaavdt der imod den Bestemmelse i Loven, at Møderne skulle holdes hveranden Maaned, er udtalt, at det er en Tvang, man paalægger disse Mænd, saa skal jeg dog gjøre opmærksom paa, at man jo har den samme Bestemmelse i Landkommunalloven, idet det jo er paalagt Egneraadene at holde Møder mindst 6 Gange om Aaret, saaledes tror jeg, det er der staar. Jeg tror, at denne Bestemmelse er kommen ind af Misforstøelse over den Maade, hvorpaa en stor Mængde Skole-

kommissioner have røgtet deres Hverv i den Tid, de have bestaaet. Der er ikke saa Skolekommissioner, ja, jeg trøster mig til at kunne bevise, at der er mange, som ikke have været samlede en eneste Gang, siden Skolekommissioner bleve oprettede. Der er Præster, der ikke en eneste Gang have sammenkaldt Skolekommissionerne, ja, der er Præster, som ikke i mange Aar have visiteret Skolerne uden netop ved de anordnede Examinere. Jeg har set et Brev, hvori en Præst — nei, Gudbevares! det var ikke en Præst, det var altsid høit, men Skolelæreren skrev til Skolekommissionens Medlemmer. Jeg har herved den Ære at underrette Dem om, at Pastor N. N. holder Examen i min Skole den og den Dag. Det er den hele Samvirkning, der har været, at Skolelæreren underretter Skolekommissionens Medlemmer om, at hans Hoiærværdighed eller Belærværdighed afholder Examen i hans Skole; det er hele den Virksomhed, der har fundet Sted. Derfor kan det virkelig ikke forundre os, om der fra anden Side prøves paa dog at faa nogle Skolekommissioner til at vise, at der er Liv i dem. Jeg kjender et Tilfælde, hvor en Sogneraadshovedmand, efter at have set, at Skolelæreren forsojnte sin Pligt, idet han i kort Tid havde set ham over 10 Gange udenfor sin Skole i Skoletiden, henvendte sig til Præsten, men fik en meget besteden Tilfjendegivelse om, at det var en Sag, der ikke henhørte under Sogneraadets Formand; det var Skolekommissionens Sag at sørge for de Sager. Naar det gaar paa den Maade, tror jeg, at det er nødvendigt, at der bliver gjort Noget, og at der bliver ført et Tilsyn; thi hvor der er en Præst, der saaledes lader det gaa, som det bedst kan, kan det ikke negtes, at det gaar meget daarlige. Det kan være mange Skolelærere, der passe deres Embede, og jeg trøster mig Gudskelov til at tro, at det er de fleste, der ikke behøve noget Overtilsyn, men der findes virkelig ogsaa mange, der ere ligegyldige. Jeg tror derfor, at vi skulle tage Loven, som den er, eller med nogle Forbedringer, men jeg tror, at det vilde være urigtigt at fortafte den.

Nasmusen: Da jeg begjærede Ordet